

DBZ-1901100101020401 Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

July - 2022

Sanskrit : Paper - 4

(Hitopdesh - Mitralabh) (Core)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

- (१) नीचेना दरेक प्रश्नोना उत्तर लखो.
(1) Write all questions from followings.
(२) अथा प्रश्नो समान गुण धरावे छे.
(2) All question carry equal marks.

१ (अ) नीचेनामांथी कोईपक्ष बे गद्यभंडोनुं भाषांतर करो : ८

1 (a) Translate any two following paragraphs : 8

(1) अहमेकदा दक्षिणारण्ये चरन्नपश्यम्। एको वृद्धो व्याघ्रः स्नातः कुशहस्तः सरस्तीरे ब्रूते-भोः पान्थाः इदं सुवर्णकङ्कणं गृहताम्। ततो लोभाकृष्टेन केनचित्पान्थेनालोचितम् - भाग्येनैतम् संभवति। किन्त्वस्मिन्नात्मसंदेहे प्रवृत्तिर्न विधेया यतः -

अनिष्टा दिष्टलाभेऽपि न गतिर्जायते शुभा।

यत्रास्ते विषसंगोऽमृतं तदपि मृत्यवे॥

(2) अस्ति गोदावरीतीरे विशालः शात्मलीतरुः। तत्र नानादिग्देशादागत्य रात्रौ पक्षिणौ निवसन्ति। अथ कदाचिदवसन्नायां रात्रावस्ताचल चूडावलम्बिनी भगवति कुमुदिनीनायक चन्द्रमसि लघुपतनकनामा वायसः प्रवृद्धः कृतान्तमिव द्वितीयमायान्तं व्याघ्रमपश्यत् तमवलोक्याचिन्तयत् - अद्य प्रातरेवानिष्टदर्शनं जातम्। न जाने किमनभिमतं दर्शयिष्यति। इत्युक्त्वा तदनुसरण क्रमेण व्याकुलश्चलितः।

(3) गृध्रोऽवदत् - मार्जारो हि मांसरुचिः। पक्षिशावकाश्चात्र निवसन्ति। तेनाहमेवं ब्रवीमि। तच्छ्रुत्वा मार्जारो भूमिं स्पृष्ट्वा कर्णो स्मृशति। ब्रूते च - मया धर्मशास्त्रं श्रुत्वा वीतरागेणेदं दुष्करं व्रतं चान्द्रायणमध्यवसितम्। परस्पर विवदमानानामपि धर्मशास्त्राणाम् 'अहिंसा परमो धर्मः' इत्यत्रैकमत्यम्। यतः -

सर्वहिंसानिवृत्ता ये नराः सर्वसहाश्च ये।

सर्वस्याश्रयभूताश्च ते नराः स्वर्गगामिनः॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સમજાવો :	૬
(b) Explain with reference to context any two of the following :	6
(1) सर्वशून्या दरिद्रता।	
(2) જ્ઞાનં ભારઃ ક્રિયાં વિના।	
(3) षडेते दुःखभागिनः।	
(4) अहो निर्धनता सर्वापदामास्पदम्।	
૨ સાહિત્યકૃતિ તરીકે 'હિતોપદેશ'નું મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
2 Evaluate the 'Hitopadesh' as a work of literary art.	14
અથવા / OR	
૨ કથાસાહિત્ય 'ભારતીય સાહિત્યનો વૈભવ છે' - ચર્ચો.	૧૪
2 Discuss the Katha Sahitya is a remarkable Majesty of Indian Literature.	14
૩ પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યમાં પ્રાણીકથાની ઉપાદેયતા જણાવો.	૧૪
3 Necessity of Fables in an ancient Indian Literature.	14
અથવા / OR	
૩ તુંગબલ અને લાવણ્યવતીની કથાનો બોધ નિરૂપો.	૧૪
3 The concept of the story of तुङ्गबल लावण्यवत्योः।	14
૪ 'મિત્રલાભ'ની કથાઓ આદર્શ મિત્રનું ચિત્ર રજૂ કરે છે' - આ વિધાનનું સમર્થન કરો.	૧૪
4 Justify the statement stories of Mitralabh present ideal picture of Friendship.	14
અથવા / OR	
૪ કર્પૂરતિલક હાથીની કથાનો બોધ નિરૂપો.	૧૪
4 The concept of the story of कर्पूरतिलकहस्तिः।	14
૫ નીચે આપેલી ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)	૧૪
5 Write brief notes on followings subjects : (any two)	14
(1) गृध्रमार्जार कथा।	
(૨) સુપુત્રઃ અને કુપુત્રઃ।	
(2) સુપુત્રઃ and કુપુત્રઃ।	
(3) વિદ્યાપ્રશંસા।	
(4) व्याघ्रपथिकयोः कथा।	